

Herverdeling openbare ruimte ten gunste van fietsers en voetgangers

Factsheets

Auteur
Mobycon

versie 2020

WAALKADE Nijmegen

Kenmerken:

- Verblifruimte
- Participatie
- Geen ruimte voor auto

Doel(en)

Het doel van het project was het **economisch revitaliseren** van het gebied en daarnaast het **vergroenen** van de kade. Het gebied moest een **verblijfsgebied** worden. Er waren in het beleid al veel functies toebedeeld aan het gebied, zo moest er een evenemententerrein komen, moest de bus toegang houden door middel van een vrijliggende busbaan en was er ruimte toebedeeld aan horeca.

Achtergrond

Er zijn veel ontwikkelingen gaande rondom de Waal in Nijmegen. Onder andere het Honig complex en de Noordoever zijn in ontwikkeling. Daarom was het ook nodig om de Waalkade te herontwikkelen, aangezien dit de **verbinding** vormt tussen een aantal van de deelgebieden. De Waalkade was tot dan toe een **verharde vlakte** met veel autoparkeren en een aantal terrassen. Het gebied zelf is in handen van het Rijk. Daarnaast is het tevens een **waterkering**, waardoor ook het Waterschap betrokken was bij het project.

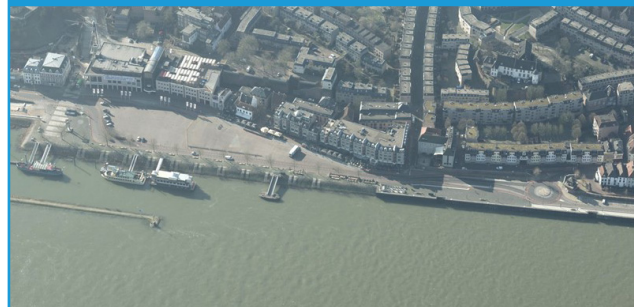
Maatregelen

Het asfalt van het parkeerterrein is compleet verwijderd. Daarvoor in de plaats is een **groot grasveld** aangelegd. In het oude ontwerp had de auto nog vrij toegang in één richting. In het nieuwe ontwerp

is de **auto verbannen** uit het gebied en heeft alleen de bus (en fiets) nog toegang door middel van een vrijliggende busbaan.

Voor

Na

Bron: CycloMedia

Bron: Gemeente Nijmegen

Financiering

Het project is deels gefinancierd door middel van **subsidie** van de provincie Gelderland, vanuit fondsen voor **economische ontwikkeling**. De gemeente Nijmegen heeft zelf zo'n 70% van de totale projectkosten (3,8 miljoen euro) betaald.

Ontwerp

In de oude situatie had de Waalkade twee-richtingen verkeer voor bussen en één-richting voor auto's. De straat en de parkeerplaats was uitgevoerd in asfalt. In het nieuwe ontwerp is ervoor gekozen een **vrijliggende busbaan in klinkers** aan te leggen. Dit

vanwege de wens om het gebied meer te gebruiken als verblijfsruimte, maar ook vanwege de lagere kosten qua beheer en onderhoud. In het oude ontwerp waren er fietssuggestiestroken, deze zijn vervangen door **gemengd profiel met de bus**. Er is een aantal extra fietsparkeerplaatsen geplaatst, inclusief opladers voor elektrische fietsen. Uiteindelijk is er in het bovenaanzicht relatief weinig veranderd. Dit komt omdat **veel ruimte al vast** lag in ander beleid. Zo moest er een minimum aan vierkante meters komen aan open **evenemententerrein** en moest de bus voldoende ruimte krijgen. Ook was er al een groot aantal vierkante meters toebedeeld aan terrasruimte. De opties voor herinrichting waren dus beperkt. Er is dan ook maar één variant uitgewerkt in de ontwerpfase.

Bron: Gemeente Nijmegen

Bron: Colijn en Reef

Participatie

Omdat het over een belangrijk gebied van de stad gaat is er in een vroeg stadium input gevraagd vanuit de hele gemeente. Alle inwoners van Nijmegen konden ideeën aandragen voor de Waalkade. Op deze oproep zijn ruim **800 reacties** gekomen. Al deze reacties zijn samengevat door een landschapsarchitect in één schets (zie vorige pagina). Hieruit blijkt dat de inwoners van Nijmegen erg stelden op het toevoegen van meer groene ruimte aan de Waalkade.

De participatie in het vervolgtraject is in een kleinere groep voortgezet. Zo is er met individuele bewoners gesproken over de impact van de nieuwe inrichting van de Waalkade. Ook is er een **klankbordgroep** opgericht met wijkbewoners en ondernemers. Daarnaast is er **individueel contact** gezocht met de ondernemers, onder andere over de terrassen. Die zijn nu allemaal tegen de gevel geplaatst om versnippering van de ruimte te voorkomen. Ook is er een **straatmanager** ingesteld voor activatie van het gebied na afloop van de werkzaamheden.

Evaluatie en resultaten

De consensus is dat het nieuwe ontwerp het hoogst haalbare was gegeven het staande beleid rondom de busroutes en het evenemententerrein. Er was slechts **beperkte speelruimte** voor nieuw ruimtegebruik. Door een wijziging in de bus routes en werkzaamheden rijden er momenteel ruim **60 bussen per uur** over de Waalkade. Dit komt de kwaliteit van de verblijfsruimte niet ten goede. Na de zomer zal de inrichting en het proces formeel geëvalueerd worden. De horecaondernemers zijn wel tevreden.

Belangrijkste lessen

- Stel duidelijke kaders aan participatie. Door inwoners ongelimiteerd ideeën in te laten sturen kunnen hoge verwachtingen gewekt worden. Na de eerste participatie was een bos aan de Waal voorzien, wat door overig staand beleid niet haalbaar was.
- Maak duidelijke keuzes. In deze ontwikkeling was het doel het creëren van verblijfsruimte. Echter door het grote aantal bussen lijkt dat doel nu niet helemaal bereikt te worden. Door in een vroeg stadium al hardere keuzes te maken krijg je betere resultaten.
- Maak in een vroeg stadium al een kosten-schatting. Zeker bij een complex project als de Waalkade kan de financiële impact van een bepaalde keuze groot zijn. Maak dus vroeg een schatting van de kosten zodat je weet of het haalbaar is of niet.